

รายงานความก้าวหน้า

ตามแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี พ.ศ. 2556 – 2559 ครั้งที่ 3/2558

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
1. การจ่ายเงินค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี	ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วตามแผน	-
2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล		
2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา (เอกสารแนบ) กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการคุณภาพน้ำ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 3/2558 ในระหว่างวันที่ 7 – 12 กันยายน 2558 โดยได้เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม จำนวน 11 จุด ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC1) ใกล้โรงแต่งแร่ (จุด KC2 และ KC2/1) และใต้โรงแต่งแร่ (จุด KC3 - KC8) โดยสามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ดังนี้</p> <p>1.1) คุณภาพน้ำ พบปริมาณตะกั่วในน้ำอยู่ในช่วง 0.01 - 0.031 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) โดยคุณภาพน้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 0.05 มก./ล.</p> <p>1.2) ตะกอนดินท้องน้ำ พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 112 – 63,287 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) โดยพบปริมาณตะกั่วปนเปื้อนสูงสุดบริเวณจุด KC3 ซึ่งมีปริมาณตะกั่ว 63,287 มก./กก. ซึ่ง (ร่าง) มาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำจัดเพื่อคุ้มครองสัตว์หน้าดินและเพื่อคุ้มครองมนุษย์ผ่านห่วงโซ่อาหาร กำหนดไว้ไม่เกิน 35.8 มก./กก.</p> <p>1.3) ดิน เก็บตัวอย่าง จำนวน 8 จุด พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 74 – 12,719 มก./กก. โดยมีดินจำนวน 3 ตัวอย่าง บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บนที่มีค่าปริมาณตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรมซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 400 มก./กก.</p> <p>1.4) พืชผัก เก็บตัวอย่าง จำนวน 8 จุด จำนวน 47 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0014 – 2.8890 มก./กก. น้ำหนักเปียก และมีพืชผักจำนวน 5 ตัวอย่าง (บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน 4 ตัวอย่าง และบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ล่าง 1 ตัวอย่าง)</p>	การเก็บตัวอย่างในเดือนกันยายน เป็นฤดูฝน น้ำในห้วยคลิตี้ไหลเร็ว และแรง ทำให้การเก็บตัวอย่างน้ำตะกอนดินท้องน้ำ และสัตว์น้ำยากลำบาก

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
	<p>ซึ่งมีค่าปริมาณตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) ที่กำหนดปริมาณตะกั่วไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยตัวอย่างพืชผักที่พบเกินมาตรฐานฯ มากที่สุดคือกะเพรา</p> <p>1.5) สัตว์น้ำ (ประกอบด้วย ปลา กุ้ง หอย และปู) เก็บตัวอย่างรวม 10 จุด จำนวน 35 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วสรุปได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปลา (เก็บตัวอย่างจำนวน 15 ตัวอย่าง) มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วงน้อยกว่า 0.00005 – 0.7558 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานฯ ● กุ้ง มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.00005 – 2.2591 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ 1 ตัวอย่าง (บริเวณจุด KC4) จาก 10 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10 ● หอย มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0232 – 126.04 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 6 ตัวอย่าง จาก 8 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 75 ● ปู มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 6.2429 – 6.8408 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 2 ตัวอย่าง (บริเวณจุด KC7 และ KC8) จาก 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 <p>สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ ได้ว่าคุณภาพน้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน สามารถนำมาอุปโภคและบริโภคได้ตามปกติแต่ต้องผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน พืชผักส่วนใหญ่มีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยกเว้นกะเพราที่พบมีค่าเกินมาตรฐานอาหารฯ อยู่บ่อยครั้ง ส่วนดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน (KS1 KS3 และ KS4) มีค่าตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรมกำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน ๔๐๐ มก./กก. และดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ล่างมีค่าอยู่ในมาตรฐานคุณภาพดินฯ สำหรับตะกอนดินท้องน้ำลำห้วยคลิตี้บนพบว่ามีตะกั่วปนเปื้อนในบริเวณท้ายโรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วใน</p>	

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
	<p>ปริมาณสูง ส่งผลให้พบปริมาณตะกั่วในสัตว์หน้าดิน เช่น ปู และหอย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ</p> <p>2) การดำเนินงานในระยะต่อไป กำหนดการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 4/2558 โดยเก็บตัวอย่างน้ำ ตะกอนดินท้องน้ำ ดิน พีชผัก และสัตว์น้ำ ในระหว่างวันที่ 14 – 20 ธันวาคม 2558 หากผลการวิเคราะห์แล้วเสร็จจะรายงานให้ทราบต่อไป</p>	
<p>2.2 การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล</p>	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา 1.1) ปิดป้ายประกาศเพื่อรายงานผลคุณภาพสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 2/2558 จำนวน 4 ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้าน คลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง ตามคำสั่งศาลปกครอง เมื่อวันที่ 8 – 9 กันยายน 2558 รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th 1.2) จัดทำจดหมายข่าว 2 เดือน/ครั้ง โดยครั้งล่าสุดคือประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2558 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานและความก้าวหน้าการดำเนินงาน เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนได้รับทราบ</p> <p>2) การดำเนินงานปัจจุบัน อยู่ระหว่างจัดทำจดหมายข่าว ประจำเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2558 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานและความก้าวหน้าการดำเนินงาน เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนได้รับทราบ (ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดจ้างดำเนินการจัดพิมพ์)</p> <p>3) การดำเนินงานในระยะต่อไป จัดทำป้ายประกาศคุณภาพสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 3/2558 เพื่อนำไปติดตั้งบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรของกรมควบคุมมลพิษ</p>	
<p>3. การฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว</p>	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา ๑.๑) กรมควบคุมมลพิษ ได้รับการจัดสรรงบประมาณผูกพัน ๓ ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ เพื่อดำเนินโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๕๙๓,๑๕๖,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยเก้า</p>	<p>การขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู</p>

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
	<p>สิบสามล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมหลักประกอบด้วย การขุดลอกห้วยคลิตี้และการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนรอบโรงแต่งแร่เดิม การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยสำหรับรองรับตะกอนดินที่ปนเปื้อนจากการฟื้นฟูห้วยคลิตี้และบริเวณรอบโรงแต่งแร่ และการก่อสร้างฝายหินทิ้งจำนวน ๒ แห่ง</p> <p>๑.๒) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดการดำเนินงานการจ้างดำเนินโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำราคากลางการจ้างดำเนินโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีกรมทรัพยากรน้ำและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นกรรมการฯ</p> <p>๑.๓) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดการดำเนินงานและราคากลาง การจ้างควบคุมงานโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี</p> <p>2) การดำเนินงานในระยะต่อไป ดำเนินการจัดจ้างผู้รับจ้างฟื้นฟูโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี</p>	<p>กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน ยังไม่เสร็จสิ้น</p>
<p>4. การป้องกันการปนเปื้อนสารตะกั่วลงสู่ลำห้วยคลิตี้จากพื้นที่เสี่ยง</p>	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา ศึกษาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณโรงแต่งแร่คลิตี้และพื้นที่ใกล้เคียง พร้อมทั้งความเสี่ยงจากการรั่วไหลของตะกอนทางแร่จากบ่อกักเก็บตะกอนทางแร่ ในพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตรรอบโรงแต่งแร่ โดยพบว่าในพื้นที่รอบโรงแต่งแร่มีการปนเปื้อนสารตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและเกษตรกรรมตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้ไม่เกิน 400 มก./กก. คิดเป็นร้อยละ 20.22 อีกทั้งพบการปนเปื้อนในบริเวณพื้นที่โรงแต่งแร่ และลานกองแร่เดิมซึ่งจะผนวกแผนการจัดการร่วมกับโครงการกำหนดแนวทางการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว</p> <p>2) การดำเนินงานในระยะต่อไป ผนวกแนวทางการจัดการไว้กับโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว</p>	
<p>5. การปรับปรุงประสิทธิภาพฝายหินทิ้งและการจัดการ</p>	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษ ได้ออกเงินงบประมาณให้กรมทรัพยากรน้ำเพื่อดำเนินการก่อสร้างฝายหินทิ้ง โดยได้ดำเนินการแล้ว</p>	

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
ตะกอนดินหน้าฝาย	<p>เสร็จเมื่อเดือนมกราคม 2557 ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบการสะสมของตะกอนดินท้องน้ำหน้าฝายตักตะกอน KC4 และ KC4/1 (ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2557 – กันยายน 2558) ซึ่งได้กำหนดจุดตรวจวัดบริเวณหน้าฝายตักตะกอน โดยแบ่งออกตามแนวลำห้วยช่วงละประมาณ 10 เมตร และตามหน้าตัดขวางของลำห้วย ช่วงละ 1 เมตร ทั้งนี้ มีผลการตรวจสอบดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝายตักตะกอนแห่งที่ 1 (KC4) มีความกว้างของสันฝาย 23 เมตร พบว่าตะกอนดินท้องน้ำมีความหนาในช่วง 0.28 – 0.77 เมตร คิดเป็นปริมาณตะกอนท้องน้ำหน้าฝายทั้งสิ้น 132 ลูกบาศก์เมตร หรือ 281ตัน - ฝายตักตะกอนแห่งที่ 2 (KC4/1) มีความกว้างสันฝาย 25 เมตร พบว่าตะกอนดินท้องน้ำมีความหนาในช่วง 0.21 – 0.81 เมตร คิดเป็นปริมาณตะกอนท้องน้ำหน้าฝายทั้งสิ้น 108 ลูกบาศก์เมตร หรือ 231 ตัน <p>2) การดำเนินงานในระยะต่อไป</p> <p>2.1) กรมควบคุมมลพิษมีแผนดำเนินการขุดลอกตะกอนหน้าฝาย ตามแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว โดยจะเริ่มดำเนินโครงการในปี 2559 ซึ่งจะต้องรอให้มีการก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยแล้วเสร็จ จึงจะดำเนินการจัดทำแผนการดูดตะกอนหน้าฝายไปฝังกลบบริเวณหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย</p> <p>2.2) ติดตามตรวจสอบปริมาณการสะสมตะกอนหน้าฝายตักตะกอนระหว่างวันที่ 14 – 20 ธันวาคม 2558</p>	
6. การจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้	<p>1) การดำเนินงานที่ผ่านมา</p> <p>กรมควบคุมมลพิษ ได้ว่าจ้างบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย เพื่อดำเนินการขุดรื้อและขนย้ายและจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้จำนวน 4 หลุม ได้แก่ หลุมฝังกลบที่ 2 3 4 และ 5 ซึ่งมีปริมาณตะกอนดินปนเปื้อน 570 ลูกบาศก์เมตร ไปกำจัดนอกพื้นที่อย่างถูกหลักวิชาการ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน 2556</p> <p>2) การดำเนินงานในระยะต่อไป</p> <p>ดำเนินการจัดการตะกอนดินปนเปื้อนสารตะกั่วในหลุมฝังกลบ (เดิม) บริเวณริมลำห้วยคลิตี้ที่เหลืออีก 4 หลุม</p>	พื้นที่ดำเนินโครงการอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ การเข้าไปทำกิจกรรมต่างๆ ต้องได้รับอนุญาตก่อนจะดำเนินการได้

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน	ปัญหาและอุปสรรค
	ตามแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว โดยจะเริ่มดำเนินโครงการในปี 2559 ซึ่งจะต้องรอให้การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยแล้วเสร็จ	